

Boekel

Omgevingsplan Buitengebied 2016

aanvulling planMER

identificatie

projectnummer:

075500.19170.00

projectleider:

drs. M.P. Kegler

auteurs:

drs. M. van der Meulen

planstatus

datum:

3 november 2017

status:

definitief

Inhoud

1. Aanleiding	2
1.1. Het Omgevingsplan Buitengebied 2016	2
2. Motorcrossterrein	5
2.1. Toetsingsadvies	5
2.2. Reactie / aanvulling	5
2.3. Conclusie	8
3. Stikstofdepositie	9
3.1. Toetsingsadvies	9
3.2. Reactie / aanvulling	9
3.3. Conclusie	11

Bijlagen:

- 1 Toetsingsadvies
- 2 Aeries-berekening (fictief emissiepunt)

1.1. Het Omgevingsplan Buitengebied 2016

De gemeente Boekel bereidt een actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied voor. Met het opstellen van een omgevingsplan, juridisch gezien een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, kiest de gemeente er voor om voor te sorteren op de toekomstige Omgevingswet. Ten behoeve van de besluitvorming over het omgevingsplan Buitengebied 2016 is een milieueffectrapportage (planMER) opgesteld. Dit planMER is gelijktijdig met het in procedure brengen van het ontwerp omgevingsplan ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r.

Naast de positieve punten uit het toetsingsadvies, plaatst de Commissie een tweetal kanttekeningen:

- in het planMER ontbreken de milieugevolgen van het motorcrossterrein;
- er is niet aangetoond dat alle ontwikkelingsruimte die het omgevingsplan biedt uitvoerbaar is binnen de kaders van het programma aanpak stikstof (PAS).

In reactie op het toetsingsadvies is in deze aanvulling op het planMER een nadere toelichting opgenomen op de voorgenoemde punten. Het toetsingsadvies is opgenomen in bijlage 1.

2.1. Toetsingsadvies

In het toetsingsadvies is de volgende passage opgenomen over het motorcrossterrein:

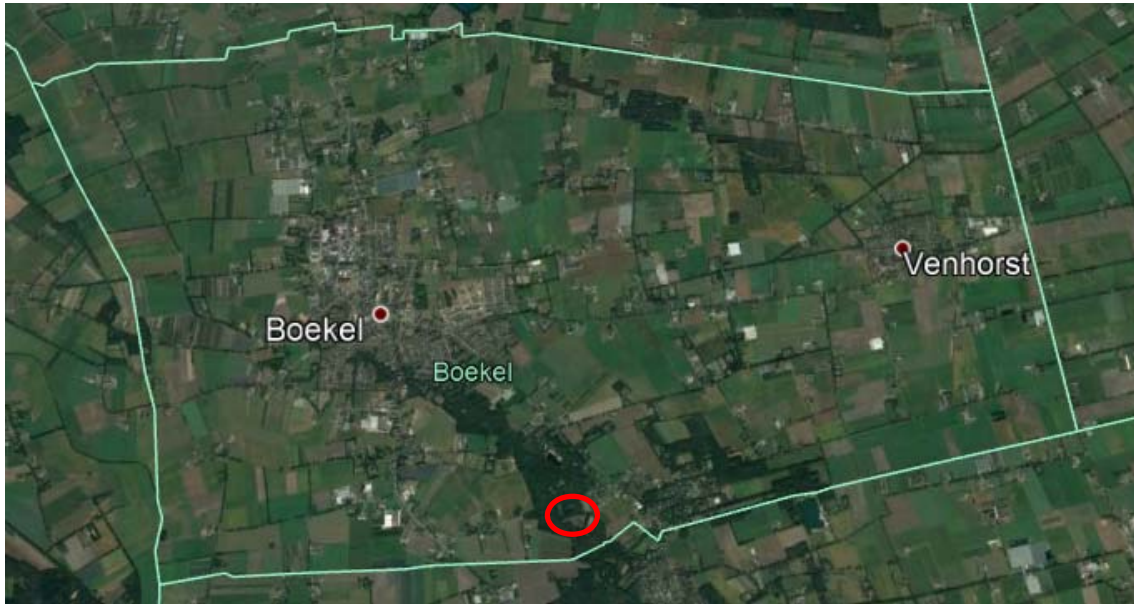
In de gemeente Boekel ligt sinds 1964 een motorcrossterrein. Voor het motorcrossterrein is een vergunning verleend op grond van de Wet milieubeheer (thans Wabo). Het terrein is echter niet planologisch vastgelegd. In een MER moeten de milieueffecten van een voornemen worden beschreven. Omdat de gemeente het motorcrossterrein nu alsnog planologisch wil vastleggen, moeten de milieueffecten hiervan in het MER worden onderzocht. Deze effecten moeten worden afgezet tegen de (fictieve) situatie dat het motorcrossterrein er niet is (de vergunning is hierbij niet leidend). Denk hierbij aan effecten voor natuur en gezondheid van de mens (luchtkwaliteit, geluid en ruimtebeslag).

In het MER ontbreekt naar oordeel van de Commissie informatie over de milieueffecten van het motorcrossterrein. De Commissie adviseert deze informatie aan te vullen voorafgaand aan het besluit over het omgevingsplan.

2.2. Reactie / aanvulling

Algemeen

Het motorcrossterrein Bezuidenhout is al decennia aanwezig. De locatie is gelegen in het meest zuidelijke deel van de gemeente Boekel (zie figuur 2.1). Op grond van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dient het gebruik op de peildatum 15 februari 1994 te worden beschouwd als planologisch bestaande situatie. Verder is van belang dat sprake is van een onherroepelijke vergunning. Om deze redenen is het motorcrossterrein in het omgevingsplan positief bestemd. Omdat de regeling in het omgevingsplan 1-op-1 aansluit bij de vergunde situatie en geen extra ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden, zijn de effecten van het motorcrossterrein in het planMER (dat met het ontwerpplan in procedure is gebracht) buiten beschouwing gelaten.

Figuur 2.1 Globale ligging locatie motorcrossterrein binnen de gemeente Boekel

In deze aanvulling op het planMER wordt in lijn met het advies van de Commissie alsnog ingegaan op de milieugevolgen op en rond het motorcrossterrein. Tabel 2.1 geeft per milieuthema inzicht in de milieusituatie. Daarbij is onder andere gebruik gemaakt van de informatie uit de vergunning en de onderzoeken die in dat kader zijn uitgevoerd.

Tabel 2.1 Milieusituatie motorcrossterrein

Aspect	Milieueffecten
Geluid	In de omgeving van het motorcrossterrein zijn woningen gelegen. In de vergunning zijn diverse maatregelen en randvoorwaarden vastgelegd om te voorkomen dat onaantwoordbare akoestische situaties optreden. Op deze wijze kan worden voldaan aan de geldende geluidnormen. Ook de optredende geluidbelasting bij evenementen is als acceptabel beoordeeld.
Luchtkwaliteit	Uit de vergunning blijkt dat het motorcrossterrein 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Daarnaast blijkt uit de gegevens die beschikbaar zijn via de monitoringstool (www.nsl-monitoring.nl) dat de achtergrondconcentraties in de gemeente Boekel ver onder de wettelijke grenswaarden zijn gelegen. In de omgeving van het motorcrossterrein is ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit dan ook geen sprake van knelpunten.
Externe veiligheid	Op het motorcrossterrein vinden geen risicorelevante activiteiten plaats. Uit de informatie die beschikbaar is via de risicokaart (www.risicokaart.nl) blijkt verder dat er in de omgeving geen risicobronnen aanwezig zijn die van invloed zijn op de risicosituatie ter plaatse van het motorcrossterrein.
Verkeer en parkeren	Er is voldoende parkeergelegenheid binnen de inrichting aanwezig. Voor incidentele evenementen is ook voldoende parkeerruimte beschikbaar in de directe omgeving om het piekparkeren op te vangen. Er wordt geen parkeeroverlast als gevolg van het normale gebruik of bij evenementen verwacht.
Bodem en	In de vergunning zijn bodembeschermende voorzieningen en maatregelen vastgelegd. Dat geldt ook voor het afvalwater. Negatieve effecten op de

Aspect	Milieueffecten
water	<p>bodemkwaliteit of waterkwaliteit kunnen worden uitgesloten.</p> <p>Vrijwel het gehele terrein is onverhard. Het hemelwater wordt ter plaatse geïnfiltreerd. Er is geen sprake van negatieve effecten op de waterhuishouding.</p>
Natuur	<p>Het motorcrossterrein ligt in een bosgebied dat onderdeel is van het Natuur Netwerk. In het kader van de vergunningaanvraag is onderzoek verricht naar de aanwezige natuurwaarden. Hieruit blijkt dat een aantal roofvogels en (beschermde) zoogdieren inclusief vleermuizen het terrein gebruiken als onderdeel van hun foerageergebied en tijdelijke verblijfplaats (vleermuizen). Verder fungeert de beplanting in het omringende gebied als broedlocatie voor diverse bos-, struweel en zangvogels.</p> <p>In het rapport worden de effecten van het in werking zijn van de motorcrossclub op de aanwezige natuurwaarden beschreven en beoordeeld. Uitgangspunt hierbij is dat het aangevraagde gebruik van het crossterrein niet verandert ten opzichte van het huidige jarenlange gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het motorcrossterrein vormt een zeer geschikt leefgebied voor de aanwezige vleermuizen , omdat de baan een duidelijke structuur heeft waarlangs vleermuizen zich kunnen oriënteren; - wat betreft broedende vogels wordt in het rapport opgemerkt dat deze soorten eenvoudig wennen aan sommige vormen van verstoring. Een crossmotor met coureur wordt door de meeste vogels niet als mens gezien, maar als iets mechanisch. Uit ervaring blijkt dat vogels aan een mechanische verstoring sneller wennen dan aan een menselijk verstoring. Het terrein is niet vrij toegankelijk, dus de rust rondom de crossbaan is vele malen groter dan in een bos dat vrij toegankelijk is. De meeste verstoring door mensen zal plaatsvinden op het open terrein bij het rennerskwartier. Hier zijn geen broedende vogels te verwachten omdat dit geen geschikt habitat is; - Voor roofvogels is de crossbaan een zeer geschikt foerageergebied omdat de baan een open ruimte creëert en daardoor betere jachtmogelijkheden biedt.
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	<p>Er zijn op het terrein en in de directe omgeving daarvan geen waardevolle objecten en/of landschappelijke waarden aanwezig die verstoord (kunnen) worden.</p> <p>Ter plaatse geldt de archeologische verwachtingswaarde 2 zoals vastgelegd in het omgevingsplan. Er geldt op basis daarvan een vrijstelling voor bodemingrepen tot 0.4 meter beneden het maaiveld en kleiner dan 250 m2 grondoppervlak. Op het terrein is sprake van zeer beperkte bouwmogelijkheden. Daarnaast zal het gebruik niet leiden tot beïnvloeding van de gronden op meer dan 0.4 meter onder het maaiveld. Negatieve gevolgen voor eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen worden uitgesloten.</p>

2.3. Conclusie

Uit de analyse in paragraaf 2.2 blijkt dat geen sprake is van knelpunten of anderszins onaanvaardbare milieusituaties ten gevolge van de activiteiten op het motorcrossterrein. In de vigerende vergunning zijn voorwaarden opgenomen waarmee de potentiële milieubelasting wordt beperkt. Omdat het omgevingsplan ten opzichte van de vergunde situatie geen extra ontwikkelingsmogelijkheden biedt, kan een verslechtering van de milieusituatie worden uitgesloten.

3.1. Toetsingsadvies

In het toetsingsadvies is de volgende passage opgenomen over de stikstofdepositie op gevoelige beschermde natuur:

Uit het MER blijkt ook dat, als de ruimte die het plan biedt voor uitbreiding van veehouderijen geheel wordt benut, een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kan optreden. Omdat op deze gebieden op dit moment al meer stikstof terecht komt dan goed is voor de natuur, is niet uit te sluiten dat deze extra depositie aantasting van natuurlijke kenmerken van deze gebieden veroorzaakt. Daarom heeft de gemeente in het omgevingsplan de voorwaarde opgenomen dat bedrijfsuitbreiding slechts is toegestaan als de stikstofdepositie niet toeneemt, of als een beroep kan worden gedaan op beschikbare ontwikkelingsruimte uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

In het MER is beschreven welke veehouderijen door toepassing van stalmaatregelen kunnen voldoen aan de voorwaarde in het plan dat de stikstofdepositie niet toeneemt. Bedrijven die niet kunnen uitbreiden met stalmaatregelen kunnen in het omgevingsplan toch uitbreiden; deze bedrijven moeten volgens de planregels een beroep doen op ontwikkelingsruimte uit het PAS. In het MER is inzichtelijk gemaakt hoeveel ontwikkelingsruimte op dit moment beschikbaar is in het PAS en wat dit betekent voor de uitbreidingsmogelijkheden van deze bedrijven. Daaruit blijkt dat niet voor al deze bedrijven ontwikkelingsruimte beschikbaar is. In het MER is overigens geen onderscheid gemaakt in de verschillende segmenten van het PAS.

Uit het MER blijkt dat niet elk bedrijf de in het plan geboden ruimte kan gebruiken voor het houden van meer dieren. Omdat in het MER wel beschreven is welke bedrijven stalmaatregelen kunnen nemen en zodoende kunnen uitbreiden zonder toename van stikstofdepositie, zijn in het MER wel de elementen voor een uitvoerbaar alternatief beschreven. Het omgevingsplan biedt in de huidige vorm ruimere mogelijkheden. Het MER bevat daarmee voor het onderdeel stikstof de essentiële informatie om een besluit te kunnen nemen over het omgevingsplan, waarbij het milieubelang volwaardig kan worden meegewogen.

3.2. Reactie / aanvulling

PlanMER en ontwerp-omgevingsplan

In het planMER is bekeken in hoeverre de ontwikkelingsruimte die wordt geboden aan de veehouderijen maximaal kan worden benut. De gevolgen van alle ontwikkelingsruimte voor veehouderijen is cumulatief in beeld gebracht. Naar aanleiding van de uitkomsten van het planMER en de passende beoordeling is kritisch gekeken naar de ontwikkelingsmogelijkheden die kunnen worden geboden aan de veehouderijen. Daarbij is er bijvoorbeeld voor gekozen geen mogelijkheden te bieden voor de omschakeling naar veehouderij.

Uit het MER blijkt dat de beschikbare ontwikkelingsruimte binnen de kaders van het PAS ook beperkingen oplegt aan de uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande veehouderijen. De toename van stikstofdepositie ten gevolge van de uitbreiding van de aanwezige veehouderijen is in de passende

beoordeling getoetst aan de op dat moment beschikbare ontwikkelingsruimte. Om meerdere redenen is deze benadering worstcase:

1. De ontwikkelingsruimte binnen de PAS komt gefaseerd beschikbaar verdeeld over verschillende PAS-periodes;
2. Zoals de Commissie terecht opmerkt is geen onderscheid gemaakt in de verschillende segmenten van het PAS.

Verskillende PAS-periodes

Het omgevingsplan heeft een looptijd van 20 jaar. De eerste PAS periode eindigt op 1 juli 2021. De tweede PAS-periode loopt vervolgens tot 1 juli 2027. De derde PAS-periode tot eindigt op 1 juli 2033. De provincie Noord-Brabant heeft er voor gekozen om ook binnen de eerste PAS-periode de beschikbare ontwikkelingsruimte gefaseerd (per jaar) beschikbaar te stellen. Wellicht dat op dit moment niet alle veehouderijen binnen het plangebied maximaal kunnen uitbreiden, maar in de toekomst ontstaan er nieuwe mogelijkheden om te komen tot uitvoerbare initiatieven binnen de kaders van het omgevingsplan.

Verskillende segmenten

In de passende beoordeling is de cumulatief benodigde ontwikkelingsruimte getoetst aan de beschikbare ontwikkelingsruimte binnen segment 2 (vergunningplicht). In de praktijk zal voor een aanzien deel van de toekomstige veehouderij initiatieven binnen de gemeente Boekel echter geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn. Vanwege de relatief grote afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden is de bijdrage van individuele veehouderijen beperkt. Dergelijke veehouderij initiatieven gaan niet ten koste van de beschikbare ontwikkelingsruimte binnen segment 2.

Voor de maatgevende Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Boekel is de grenswaarde voor een vergunningplicht verlaagd van 1 mol/ha/jaar naar 0,05 mol/ha/jaar. Dit betreft de situatie op 24 augustus 2017 in de toekomst zal deze grenswaarde wellicht weer worden verhoogd naar 1 mol/ha/jaar. Met verkennende berekeningen is bekeken welke emissietoename mogelijk voordat de toename van stikstofdepositie meer dan 0,05 mol/ha/jaar bedraagt. Daarbij is gekozen voor een fictieve emissiebron (veehouderij) in het midden van de gemeente Boekel. Uit de berekening in bijlage 2 bij deze aanvulling op het planMER blijkt dat bij een emissie tot circa 625 kg NH₃ per jaar geen sprake is van een relevante bijdrage aan de stikstofdepositie binnen Natura 2000. Wanneer de emissie verder wordt verhoogd ontstaat een toename van meer dan 0,05 mol/ha/jaar op maatgevende verzuringsgevoelige habitats binnen het gebied Sint Jansberg (en daarmee een vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming). Afhankelijk van de exacte locatie binnen de gemeente zal het 'omslagpunt' iets hoger of lager liggen dan 625 kg NH₃ per jaar. Binnen de emissie van 625 kg NH₃ is in bepaalde gevallen een forse uitbreiding van de veestapel mogelijk (al dan niet in combinatie met interne saldering), zonder dat de grenswaarde voor een vergunningplicht wordt overschreden. Dergelijke initiatieven zijn zonder meer uitvoerbaar binnen de kaders van het PAS. Er hoeft dan geen beroep te worden gedaan op de beschikbare ontwikkelingsruimte binnen segment 2.

Provinciale verordening

Na het afronden van het planMER is de provinciale verordening gewijzigd. Deze wijzigingen hebben gevolgen voor de (potentiële) stikstoftoename ten gevolge van het omgevingsplan Buitengebied Boekel. Daarbij zijn verschillende voorwaarden opgenomen die moeten leiden tot het versneld saneren van verouderde stallen. Enerzijds moet een veehouder die een nieuwe stal wil bouwen, stallen slopen bij een stoppende veehouder. Anderzijds dienen stallen (ook bestaande stallen) sneller dan oorspronkelijk voorzien te voldoen aan striktere emissie-eisen. In het vast te stellen omgevingsplan zijn de voorwaarden uit de gewijzigde provinciale verordening overgenomen. Dit betekent dat de potentiële toename van stikstofdepositie vanuit het buitengebied van de gemeente Boekel kleiner is dan berekend in het kader van het planMER en de passende beoordeling zoals met het ontwerp-omgevingsplan in procedure gebracht. Er kunnen echter geen gedetailleerde uitspraken worden gedaan over de exacte gevolgen van de voorwaarden uit het omgevingsplan. Deze gevolgen zijn onder andere afhankelijk van

de locaties, aard (huisvestingssysteem) en omvang (aantal dierplaatsen) van de stallen die worden gesaneerd om bij uitbreiding van een veehouderij te kunnen voldoen aan de stalderingsvoorwaarde.

3.3. Conclusie

In de passende beoordeling en het planMER dat met het ontwerp-omgevingsplan in procedure is gebracht zijn de gevolgen voor de stikstofdepositie gedetailleerd in beeld gebracht. Naar aanleiding van de uitkomsten van de passende beoordeling zijn in het omgevingsplan diverse maatregelen vastgelegd om de potentiële toename van stikstofdepositie te beperken. De bestaande veehouderijen kunnen binnen de kaders van het omgevingsplan alleen onder strikte voorwaarden uitbreiden.

De Commissie voor de m.e.r. constateert in het toetsingsadvies dat niet is aangetoond dat alle ontwikkelingsruimte die het omgevingsplan biedt uitvoerbaar is binnen de kaders van het programma aanpak stikstof. Op basis van de analyse in paragraaf 3.2 in deze aanvulling op het planMER wordt geconcludeerd dat in de stikstofberekening zoals opgenomen in het planMER en de passende beoordeling sprake is van een worstcasebenadering. Rekening houdend met het gefaseerd beschikbaar komen van de ontwikkelingsruimte binnen het PAS, de segmentering (waarbij voor een deel van de toekomstige initiatieven geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is) en de positieve gevolgen van de wijzigde provinciale verordening voor de stikstofemissies vanuit de veehouderijsector, wordt geconcludeerd dat de ontwikkelingsmogelijkheden zoals vastgelegd in het omgevingsplan uitvoerbaar zijn binnen de kaders van de Wet natuurbescherming.

Rho

—
**ADVISEURS
VOOR
LEEFRUIMTE**

Bijlagen

Bijlage 1 Toetsingsadvies

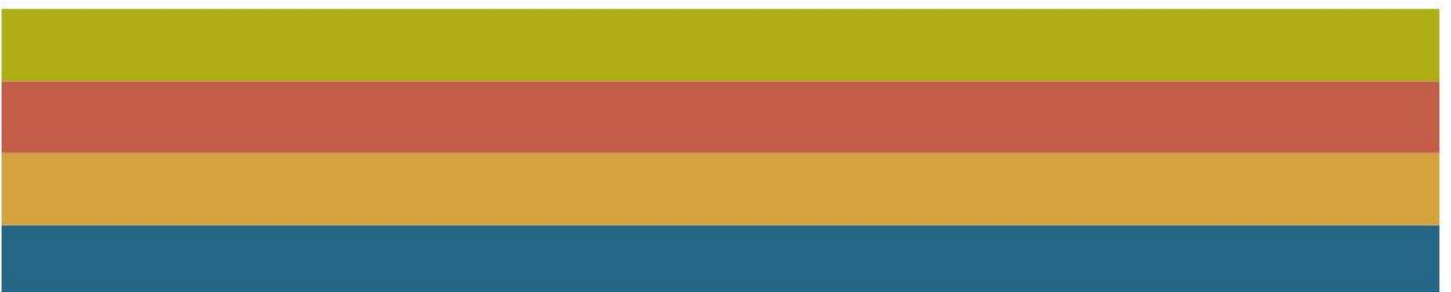

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsplan buitengebied Boekel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

19 mei 2017 / projectnummer: 3150

1. Hoofdpunten van het advies

De gemeente Boekel wil agrarische bedrijven, waaronder veehouderijen, ruimte geven om te groeien, mits dat gepaard gaat met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Tegelijkertijd constateert de gemeente dat veel agrariërs stoppen, terwijl deze de dragers van het buitengebied zijn. Daarom wil de gemeente een transitie naar een economisch gezonde invulling van het buitengebied ruimte geven. Hierbij wil ze inzetten op een gezonde fysieke en sociale leefomgeving. Deze ontwikkelingen wil de gemeente Boekel mogelijk maken in een nieuw omgevingsplan. Omdat het omgevingsplan kaderstellend is voor een m.e.r.-plichtige activiteit (veehouderij) en mogelijk negatieve effecten heeft op nabijgelegen Natura 2000-gebieden, is een plan-milieueffectrapport (MER) opgesteld.

In het kader van de pilots omgevingswet en milieueffectrapportage (m.e.r.) heeft de gemeente een advies gevraagd over de inhoud van het MER. In dit advies aan de gemeenteraad van Boekel geeft de Commissie voor de m.e.r. (hierna: de Commissie)¹ aan of het MER voldoende informatie geeft om een onderbouwd besluit te kunnen nemen over het omgevingsplan.

Wat blijkt er uit het MER?

Het MER is overzichtelijk, volledig en prettig leesbaar. De huidige situatie, effecten van het plan en mogelijke maatregelen om negatieve effecten te voorkomen, zijn duidelijk uiteengezet per deelgebied. Het MER heeft bijgedragen aan een goed inzicht in de manier waarop de gemeentelijke ambities toegevoegde waarde kunnen hebben voor de omgevingskwaliteit. Ook zijn daarop gerichte maatregelen beschreven.

Voor het toetsen van de effecten van toekomstige projecten op landschap en flora en fauna maakt de gemeente gebruik van een praktisch toepasbaar kader, de Kwaliteitsgids Vitaal Buitengebied (zie ook 2.3 van dit advies). Dit kader helpt partijen concreet invulling te geven aan de gemeentelijke doelen.

Voor het in beeld brengen van effecten van het plan op de gezondheid van de bevolking zijn de meest recente inzichten gebruikt. Hieruit blijkt dat er op het gebied van gezondheid knelpunten zijn, maar ook dat maatregelen mogelijk zijn om de effecten voor de volksgezondheid te verkleinen (zie over gezondheid ook hoofdstuk 2). Ook is een goede basis gelegd voor monitoring van de effecten van het omgevingsplan.

Wat is het oordeel van de Commissie?

Het oordeel van de Commissie bevat twee onderdelen: het ontbreken van een beschrijving van de milieugevolgen van het motorcrossterrein en de uitvoerbaarheid van het voornemen in verband met stikstofdepositie op gevoelige en beschermde natuur.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3150](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

Milieu-informatie motorcrossterrein²

In de gemeente Boekel ligt sinds 1964 een motorcrossterrein. Voor het motorcrossterrein is een vergunning verleend op grond van de Wet milieubeheer (thans Wabo). Het terrein is echter niet planologisch vastgelegd. In een MER moeten de milieueffecten van een voornemen worden beschreven. Omdat de gemeente het motorcrossterrein nu alsnog planologisch wil vastleggen, moeten de milieueffecten hiervan in het MER worden onderzocht. Deze effecten moeten worden afgezet tegen de (fictieve) situatie dat het motorcrossterrein er niet is (de vergunning is hierbij niet leidend). Denk hierbij aan effecten voor natuur en gezondheid van de mens (luchtkwaliteit, geluid en ruimtebeslag).

In het MER ontbreekt naar oordeel van de Commissie informatie over de milieueffecten van het motorcrossterrein. De Commissie adviseert deze informatie aan te vullen voorafgaand aan het besluit over het omgevingsplan.

Stikstofdepositie op gevoelige beschermde natuur

Uit het MER blijkt ook dat, als de ruimte die het plan biedt voor uitbreiding van veehouderijen geheel wordt benut, een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kan optreden. Omdat op deze gebieden op dit moment al meer stikstof terecht komt dan goed is voor de natuur, is niet uit te sluiten dat deze extra depositie aantasting van natuurlijke kenmerken van deze gebieden veroorzaakt. Daarom heeft de gemeente in het omgevingsplan de voorwaarde opgenomen dat bedrijfsuitbreiding slechts is toegestaan als de stikstofdepositie niet toeneemt, of als een beroep kan worden gedaan op beschikbare ontwikkelingsruimte uit het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

In het MER is beschreven welke veehouderijen door toepassing van stalmaatregelen kunnen voldoen aan de voorwaarde in het plan dat de stikstofdepositie niet toeneemt. Bedrijven die niet kunnen uitbreiden met stalmaatregelen kunnen in het omgevingsplan toch uitbreiden; deze bedrijven moeten volgens de planregels een beroep doen op ontwikkelingsruimte uit het PAS³. In het MER is inzichtelijk gemaakt hoeveel ontwikkelingsruimte op dit moment beschikbaar is in het PAS en wat dit betekent voor de uitbreidingsmogelijkheden van deze bedrijven. Daaruit blijkt dat niet voor al deze bedrijven ontwikkelingsruimte beschikbaar is. In het MER is overigens geen onderscheid gemaakt in de verschillende segmenten van het PAS.

Uit het MER blijkt dat niet elk bedrijf de in het plan geboden ruimte kan gebruiken voor het houden van meer dieren. Omdat in het MER wel beschreven is welke bedrijven stalmaatregelen kunnen nemen en zodoende kunnen uitbreiden zonder toename van stikstofdepositie, zijn in het MER wel de elementen voor een uitvoerbaar alternatief beschreven. Het omgevingsplan biedt in de huidige vorm ruimere mogelijkheden. Het MER bevat daarmee voor het onderdeel stikstof de essentiële informatie om een besluit te kunnen nemen over het omgevingsplan, waarbij het milieubelang volwaardig kan worden meegewogen. ⁴

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie nog enkele aandachtspunten voor de (vervolg)besluitvorming.

² Zie ook de zienswijze van de provincie op dit onderwerp.

³ Dit kan zowel 'depositieruimte onder grenswaarde' als vrij beschikbare ontwikkelingsruimte (segment 2) zijn.

⁴ Zie ook diverse zienswijzen die wijzen op het verschil tussen de geboden ruimte in het plan en de planregel om toename van stikstofdepositie te voorkomen.

Waarom m.e.r. en toetsing door de Commissie?

Het omgevingsplan stelt kaders voor veehouderijen en heeft mogelijk effecten op Natura 2000-gebieden. Daarom is het omgevingsplan Plan-m.e.r.-plichtig en is een MER opgesteld. Bevoegd gezag voor het vaststellen van het omgevingsplan is de gemeenteraad van Boekel. De Commissie is in januari 2017 gevraagd de kwaliteit van het milieueffectrapport te beoordelen. De Commissie heeft bij de beoordeling van het MER ook actuele discussies in en beleid van de gemeente meegenomen.

Wat was de inhoud van eerdere adviezen?

De Commissie heeft in een [tussentijdse toetsing](#) in september 2016 aandacht gevraagd voor het in beeld brengen in het MER van de huidige situatie, de ambities en doelen van de gemeente en monitoring en evaluatie.

2. Pilot en doorkijk naar de omgevingswet

De punten in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie wil met deze aandachtspunten de kwaliteit van de (vervolg)besluitvorming vergroten.

Pilot

Dit advies is tot stand gekomen in het kader van een van de m.e.r.-pilotprojecten, die in overleg met het Ministerie van I&M en het bevoegd gezag geselecteerd zijn om vooruitlopend op de Omgevingswet te kunnen experimenteren met het nieuwe instrumentarium. De advieslijn zoals verwoord in dit advies zal zich de komende tijd blijven ontwikkelen en waar nodig aangepast worden. Het oordeel in hoofdstuk 1 is gebaseerd op de toetsing van het plan in het licht van huidige wetgeving en de verbrede reikwijdte in de Crisis en herstelwet. In dit hoofdstuk geeft de Commissie een doorkijk naar de nog bredere afwegingsmogelijkheden van de omgevingswet. Hierbij betreft de Commissie niet alleen milieugevolgen van het voorstellen, maar ook een bredere analyse van de knelpunten in het gebied en de effecten voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit die als gevolg daarvan mogelijk kunnen optreden. Ten slotte gaat ze in op de maatregelen die in of buiten het omgevingsplan genomen kunnen worden om deze knelpunten aan te pakken.

2.1 Vrijkomende agrarische bebouwing

Tijdens het locatiebezoek is gebleken dat een groot aantal stallen nu al leegstaat. De Gemeente Boekel onderkent dat het wegvallen van agrarische bedrijven als drager van het buitengebied, nu en in de toekomst problemen geeft. Zonder investeringen kan leegstaande agrarische bebouwing voor milieuproblemen zorgen. Denk hierbij aan de saneringsopgave voor asbest en verminderde ruimtelijke kwaliteit door het 'verrommelen' van erven. Ook kunnen leegstaande stallen een aantrekkende werking hebben op criminele activiteiten welke op hun beurt negatieve milieueffecten veroorzaken. Daarom onderschrijft de Commissie de aanpak van de gemeente zoals beschreven in de notitie 'Vitaal Buitengebied' om de transitie in het buitengebied sturing te geven.

Uit het MER blijkt dat invulling van niet meer (geheel) benutte vergunningen tot nadelige gevolgen voor de omgeving kunnen leiden, waaronder een flinke toename van stikstofdepositie

in Natura 2000. Deze vergunde, maar niet benutte ruimte kan in principe weer opgevuld worden, ook door een andere agrariër. Dit kan ook op plekken waar de gemeente dit niet verwacht en waar het inmiddels wellicht niet meer wenselijk is.

Verder opschonen vergunningenbestand

De Commissie geeft vanwege de milieugevolgen van leegstand en de milieugevolgen van onverwacht opvullen van vergunningen ter overweging om het vergunningenbestand verder op te schonen daar waar vergunningen niet worden benut. Daarmee wordt een reëler beeld verkregen van de huidige situatie; en kan beter worden beoordeeld hoe groot de opgave is op het gebied van leegstand. Bovendien kan de gemeente daarmee meer grip krijgen op de wenselijkheid van uitbreidingslocaties.

2.2 Gezondheid

Het MER brengt expliciet gevolgen van het Omgevingsplan voor de volksgezondheid in beeld.⁵ De Commissie constateert dat het MER het onderwerp gezondheid vernieuwend heeft opgepakt:

- Gezondheid is breder ingestoken dan in een traditioneel MER. Hierbij is ingezoomd op geurhinder van veehouderijen omdat dit het meest aanzienlijke gezondheidseffect lijkt van het voornemen.
- In het MER is niet alleen gekeken naar normen en grenswaarden, maar ook naar gezondheidseffecten beneden deze normen.
- Het MER bevat een goede vertaling van de milieuveranderingen voor de gezondheid van de bewoners van Boekel.
- Het gemeentelijke gezondheidsbeleid is in de breedte meegenomen in het MER en ook zijn kansen voor gezondheid beschreven.
- Uit de referentiesituatie voor gezondheid blijkt dat in Boekel ten opzichte van de rest van Brabant meer luchtwegklachten en sterfte als gevolg daarvan optreden. Deze gezondheidsinformatie heeft geleid tot extra regels in omgevingsplan; zo mogen bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen niet 'in betekende mate' bijdragen aan de concentraties fijn stof.

De extra regels in het plan beogen een positief effect hebben op gezondheid, maar zijn soms lastig concreet of kwantificeerbaar te maken. Daardoor is onduidelijk hoe deze bepalingen vertaald worden naar de vergunningverlening, en hoe deze handhaafbaar zijn als activiteiten eenmaal vergund zijn. De Commissie adviseert deze punten te verduidelijken.

De Commissie adviseert daarnaast verder de maatregelen gericht op kansen voor verbetering van de gezondheid meer handen en voeten te geven. Bijvoorbeeld door aan te geven hoe bepalingen als 'niet in betekende mate' ingevuld moeten worden. Bekijk ook hoe met monitoring en maatregelen achter de hand ongewenste ontwikkelingen tegengegaan kunnen worden. De ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en mogelijke maatregelen gaan snel, de Commissie adviseert deze ontwikkelingen in de gaten te houden, en hierbij de juiste experts te betrekken.

⁵ Uit diverse zienswijzen blijkt ook dat dit onderwerp gezondheid in het gebied sterk leeft.

2.3 Kwaliteitsgids Vitaal Buitengebied

Voor het toetsen van de effecten van toekomstige projecten op landschap en flora en fauna maakt de gemeente gebruik van een praktisch toepasbaar kader, de Kwaliteitsgids Vitaal Buitengebied. Dit kader helpt partijen concreet invulling te geven aan de gemeentelijke doelen. In diverse zienswijzen zijn vragen gesteld over de toepassing van dit kader, en wordt gevraagd het kader strikter vast te leggen. De gemeente wil echter de vrijheid houden in overleg te bepalen wat ruimtelijke kwaliteit is, om zo verschillende aspecten van ruimtelijke kwaliteit tegen elkaar af te kunnen wegen. Dit past naar oordeel van de Commissie goed binnen het gedachtegoed van de omgevingswet. De Commissie geeft hierbij ter overweging om ook de omgeving bij dit proces altijd te betrekken.

De kwaliteitsgids bevat echter naar idee van de Commissie wel een aantal 'rode lijnen' die voor de gemeente belangrijk zijn, of zelfs een ondergrens vormen. De Commissie geeft ter overweging om deze punten vast te leggen in het omgevingsplan zelf. Zo wordt voor eenieder, zowel aanvrager als de omgeving, duidelijker wat de hoeken van het speelveld zijn als de gemeente bepaald wat ruimtelijke kwaliteit is.

Verder valt het de Commissie op dat een aantal landschappelijke en aardkundige aspecten, zoals kleine landschapselementen, monumentale bomen en bolle essen, nauwelijks in de kwaliteitsgids vermeld staan.⁶ De gemeente Boekel heeft in een gesprek met de Commissie op 13 april 2017 aangegeven deze omissie te onderkennen, en de kwaliteitsgids hierop aan te passen. De Commissie onderschrijft dit streven.

⁶ Een aantal zienswijzen wijzen hier ook op.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Gemeente Boekel

Bevoegd gezag: Gemeente Boekel

Besluit: vaststellen of wijzigen van een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: D11.4, C14

Activiteit: De gemeente Boekel wil een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied vaststellen en de ontwikkeling van veehouderijen en diverse andere activiteiten mogelijk maken, mits daar een toename van de ruimtelijke kwaliteit mee gepaard gaat. Boekel wil daarbij zelf geen uitgewerkt plan maken en juist particuliere initiatieven ondersteunen. Dit sluit aan bij de filosofie van de Omgevingswet die over enkele jaren verwacht wordt. De gemeente heeft er daarom voor gekozen het bestemmingsplan (nu al) als een omgevingsplan op te stellen. Voor dat de gemeenteraad over het plan besluit zijn de milieugevolgen in een milieueffectrapport onderzocht. De gemeente heeft de Commissie om advies gevraagd over het concept-milieueffectrapport.

Bijzonderheden: onderdeel van de Pilot omgevingswet bij de Commissie MER.

Procedurele gegevens:

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 28 juli 2016

Advies uitgebracht: 6 oktober 2016

Aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 januari 2017

Kennisgeving MER: 25 januari 2017

Ter inzage legging MER: 25 januari 2017 t/m 14 maart 2017

Toetsingsadvies uitgebracht: 19 mei 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. J.J. Bakker

mw. dr. L. Geelen

mw. drs. W. Smal (secretaris)

mw. M.A.J. van der Tas (voorzitter)

dhr. drs. R.A.M. van Woerden

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in

het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiener.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3150](#) in te vullen in het zoekvak. De Commissie heeft kennis genomen van 110 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 14 april 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

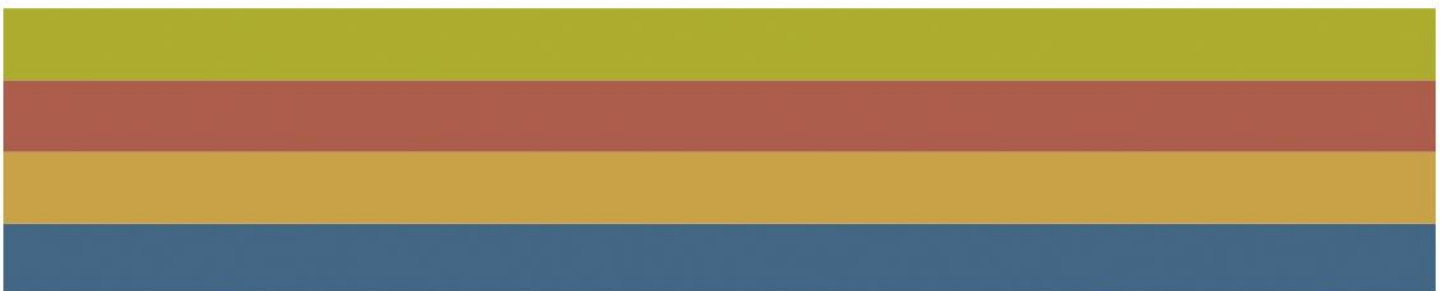
Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

Bijlage 2 Aeries-berekening (fictief emissiepunt)

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositiekaart
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho adviseurs voor leefruimte	-

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Aanvulling planMER Buitengebied Boekel	RTixrRiYiN5U	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
04 september 2017, 12:08	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	-
NH ₃	625,20 kg/j

Resultaten

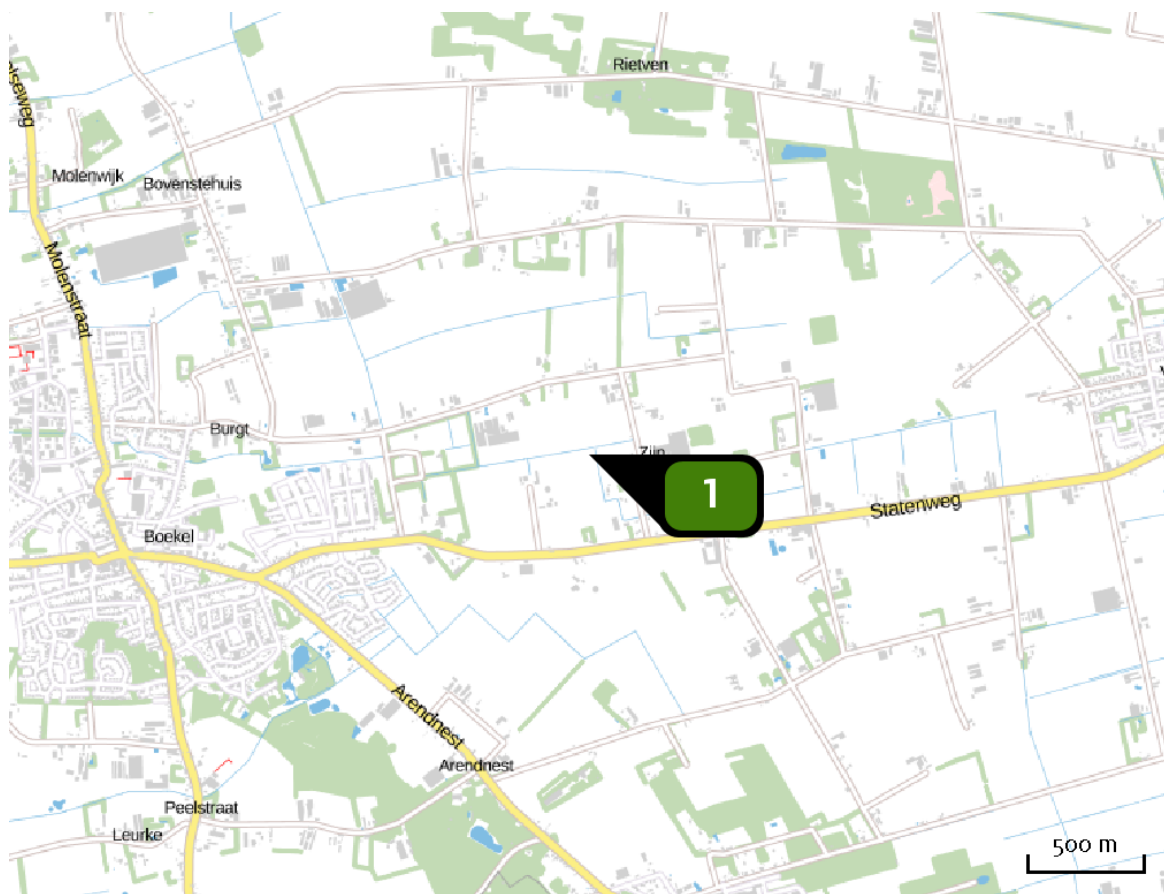
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Fictieve emissiebron, onder grenswaarde

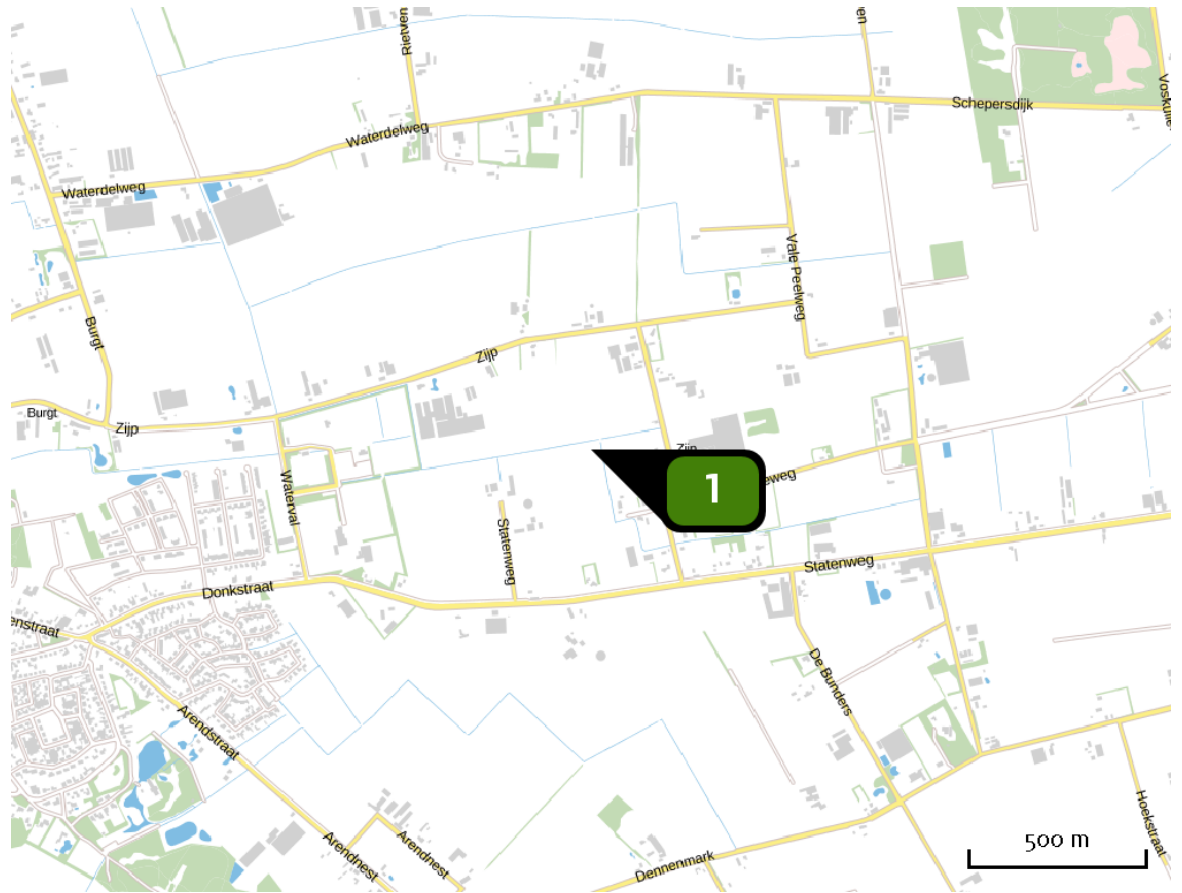
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Bron 1 Landbouw Stalemissies	625,20 kg/j	-

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

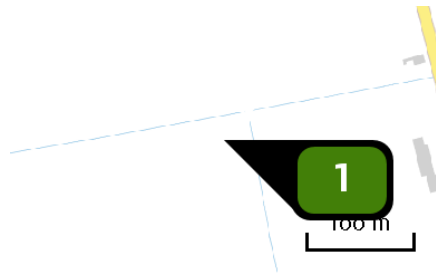

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam **Bron 1**
 Locatie (X,Y) **176870, 402028**
 Uitstoothoogte **5,0 m**
 Warmteinhoud **0,000 MW**
 NH₃ **625,20 kg/j**

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	A 1.9	ligboxenstal met roostervloer voorzien van een bolle rubber toplaag en afdichtflappen in de roosterspleten, met mestschuif (Rundvee; melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar) (BWL 2010.30.V3)	69	NH ₃	6,000	414,00 kg/j
	A 3.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; vrouwelijk jongvee tot 2 jaar) (Overig)	48	NH ₃	4,400	211,20 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20170830_3775960a43

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>